

Programové zaměření KDU-ČSL

Programovým zaměřením se KDU-ČSL hlásí k **politice pravého středu** a řadí se mezi evropské strany, které svou politiku opírají o **zásady křesťanské morálky a křesťanského humanismu**.

Východiskem této politiky je:

- respektování svobody jednotlivce
- důraz na zodpovědnost, která je s jeho svobodným jednáním spojena
- úsilí o demokratizaci a humanizaci společnosti
- péče o její všestranný kulturní a duchovní rozvoj
- obnova vlastnických a tržních vztahů zahrnujících i nezbytná sociální a ekologická hlediska v ekonomice – snaha vybudovat právní stát zaručující osobní bezpečnost a rovná práva všem jeho občanům a tvořící organickou a svébytnou součást světového společenství národů a států.

Dlouhodobá programová východiska KDU-ČSL jsou obsažena v následujícím dokumentu, jehož celé znění naleznete na www.kdu.cz – dokumenty.

Křesťansko-demokratická politika pro 21. století

Tento dokument byl schválen na sjezdu v Hradci Králové v **září 1997**. Křesťansko-demokratická politika je svébytným, samostatným politickým proudem, který názor na vztah člověka a společnosti odvozuje od základní filozofie původu člověka, možností jeho poznání a jeho vztahu vůči světu.

V České republice nese odpovědnost za křesťansko-demokratickou politiku KDU-ČSL, která se v průběhu historického vývoje politických programů jednotlivých subjektů stala jejím reprezentantem. Tuto odpovědnost chápe KDU-ČSL jako závažný historický úkol, neboť křesťansko-demokratická politika jako systém zasahuje svými kořeny nehlouběji do tradic evropského myšlení a evropské civilizace, opírá se o morální hodnoty prověřené dvoutisíciletým vývojem a uznávané ve většině zemí světa. KDU-ČSL respektuje specifiku vývoje křesťansko-demokratické politiky u nás se vším dobrým i méně dobrým, z čeho její tradice vychází. Ve svých principech se opírá o tyto důležité hodnoty:

– **Úcta k lidské osobě**. Život a lidskou důstojnost je třeba chránit od početí až do přirozené smrti.

– **Důstojnost člověka** bez ohledu na pohlaví, rasu, národnost, náboženské a politické přesvědčení, zdravotní stav, postavení ve společnosti.

- **Právo na svobodný rozvoj osobnosti a svobodné rozhodování.** Za svá rozhodnutí člověk nese zodpovědnost nejen před svým svědomím, ale i před společností, v níž žije. Přitom vnímáme skutečnost, že člověk není rozumově ani morálně dokonalý.
- **Odpovědnost jako nedílná součást skutečné svobody.** Osobní svoboda je však ohraničená svobodou ostatních lidí.
- **Spravedlnost a zajištění bezpečnosti občana** jako základ práva a legitimacy státu vytvářejí prostor pro klidný život. Znamenají nejen rovnost před zákonem a ochranu ve smyslu zákona, ale také trvalé úsilí o rovnost příležitostí, o ochranu slabých a menšin. Vyžadují účinnou ochranu poctivých před porušovateli zákonů. Zakazují lež ve veřejném životě i v činnosti státu.
- **Solidarita** znamená uznání, že člověk ve společnosti nežije izolovaně, že jeho život a štěstí souvisejí s životy jiných.
- **Lidská práce je zdrojem a nástrojem pro vytváření duchovního i hmotného bohatství.** Vede ke vzniku soukromého vlastnictví, které má zásadní význam pro svobodu a rozvoj člověka. Toto vlastnictví má však také společenskou povahu, jež se odvíjí od společenského určení statků.

Křesťansko-demokratická koncepce, k níž se KDU-ČSL hlásí, uznává základní význam práv a svobod, včetně práv majetkových, zdůrazňuje však jejich hlubší zakotvení v lidské osobě a hodnotách. Uznává nezbytnost solidarity, pokládá ji však za hodnotu celé společnosti, nejen za povinnost státu. Zdůrazňuje proto význam občanského sdružování, svépomoci, samosprávy a decentralizace rozhodování podle principu subsidiarity, tj. nutnosti o každé věci rozhodovat na té nejnižší úrovni, která ji může věcně správně řešit. Křesťansko-demokratická politika vyrostla a roste ze základů **křesťanských hodnot**. V průběhu posledního století se však oddělila od všech přímých vazeb na náboženská vyznání a církve. Je tedy **občanskou politikou**, a to ne pouze materiálně, ale i duchovně. Ví, že nejen svoboda a právo, ale i hospodářská prosperita může dlouhodobě růst jen na základě lidské odpovědnosti, poctivosti a dalších občanských ctností.

Naše cíle

Ve své programové vizi položila KDU-ČSL v roce 1996 důraz na čtyři úhelné kameny své politiky:

- **na všestranný rozvoj lidské osobnosti**, umožněný a podporovaný účinným právním systémem a péčí o bezpečnost obyvatel
- **na občanskou společnost s významnou rolí spontánních a přiro-**

zených společenství v životě obcí a státu, na svébytnou úlohu rodiny, obce a národa pro svobodný život každého občana

- na program sociálně-tržního hospodářství, založeného na soukromém vlastnictví a volném trhu, jehož cílem však není jen zisk jednotlivce, ale důstojný život pro všechny, kteří o něj stojí
- na účast České republiky v procesu evropské integrace a v mezinárodní spolupráci.

Rodinná politika

(celé znění viz www.kdu.cz – dokumenty)

Podpora rodiny je pro KDU-ČSL programovou prioritou (číslo jedna).

Již v **březnu 1998** se v Zahrádkách u České Lípy konala konference věnovaná zásadám hospodářského a sociálního programu. Křesťanští demokraté na ní vyjádřili záměr zlepšit situaci rodin s průměrnými příjmy zvýšením přídavků na děti a daňovými odpočty.

V **lednu 2002** přijala celostátní konference programový dokument Rodinná politika a v ní i tyto zásady:

1. **Stálá pozornost kvalitní rodinné politice je povinností naší strany.** Rodina je nyní ohrožena především tlakem ekonomické sféry, nárůstem nezdravého individualismu a diskriminačními postoji vůči ženám pečujícím o malé děti. Dobrá rodinná politika může tyto tlaky podstatně zmírnit.
2. **Dobrá rodinná politika je celospolečenský úkol.** Musí na ní participovat obce, kraje i ústřední orgány, stejně jako ministerstva,

neziskový sektor a hospodářská sféra. Má tedy svůj vertikální i horizontální rozměr. Aby byly tyto sféry koordinovány, musí existovat jasná státní koncepce rodinné politiky.

3. **Nezdravý individualismus je deformací osobnostního vývoje, způsobenou hlavně nedostatky ve výchově.** Společnost musí neustále hledat prostředky, jak snižovat přetížení rodin a jak jim pomáhat se zlepšováním soužití a s optimalizací výchovy dětí. Vedoucí role rodiny ve výchově musí být tímto postupem posilována, nikoli oslabována. Státní zásahy do rodiny jsou možné jen při porušení zákona.
4. **V rodině se vytvářejí předpoklady pro vznik a kultivaci lidského kapitálu.** Tyto výkony přinášejí prospěch celé společnosti, a proto musí být morálně i finančně oceněny.
5. **Rovnost příležitostí mezi muži a ženami nestírá ani nesnižuje odlišnost obou pohlaví.** Proto je možné, aby v rámci rodiny docházelo k nejrůznějším kombinacím výchovných a výtěžných rolí a k uspokojování potřeb profesní angažovanosti jednoho nebo obou partnerů. Společnost sice zaujala rovnocenný postoj k přístupu obou pohlaví ke vzdělání, avšak dosud nevytvořila takové podmínky, které by jeho uplatnění reálně umožňovaly a nedostaly se při tom do rozporu s rodinou.

V květnu 2004 proběhla programová konference **Rodina na prahu 3. tisíciletí**. Její delegáti se shodli na těchto závěrech:

KDU-ČSL pokládá **rodinu s dětmi** za přirozený způsob lidského soužití, který si zaslouží naši soustavnou pozornost a podporu. Chceme dosáhnout toho, aby rodina se třemi a více dětmi byla vnímána jako normální a moderní.

KDU-ČSL chce **posílit postavení ženy ve společnosti**. Rodina nesmí stát proti zaměstnání, obě role musí být slučitelné. Proto chceme:

- pomoci odvodů zvýhodnit ty zaměstnavatele, kteří zaměstnají matky s dětmi
- podpořit neziskové organizace, které nabízejí rodinám své služby a nákup těchto služeb zvýhodnit pro rodiny se třemi a více dětmi.

KDU-ČSL chce změnit současný stav, kdy jsou neodůvodněně zvýhodňována nesezdaná soužití a **diskriminován je tradiční model rodiny s dětmi**.

KDU-ČSL považuje za přirozené a nutné, aby každý **nový zákon** byl zákonodárci **posuzován z hlediska dopadu na rodinu**.

KDU-ČSL trvá na principu **důchodového zvýhodnění těch, kteří**

pečují o děti. Tento princip budeme prosazovat v jakémkoliv modelu penzijní reformy.

KDU-ČSL je přesvědčena, že některá ministerstva je možno zrušit, **rodinná politika** si však vzhledem k tomu, že jde o budoucnost naší země, **zaslouží vlastní instituci.**

Zelená pro venkov

(celé znění viz www.kdu.cz – dokumenty)

Venkov zaujímá většinu území České republiky, proto je jeho rozvoj v zájmu celé společnosti. Cílem programového dokumentu Zelená pro venkov, který KDU-ČSL přijala v září 2004, je integrovaný, vyvážený hospodářský, společenský a kulturní rozvoj venkovských oblastí, šetrný k životnímu prostředí, zajištění stability venkova a konkurenceschopnosti venkovských oblastí s oblastmi městskými.

90% území – šance pro 90% nezaměstnaných

Venkov tvoří 90% našeho území, ale žije v něm pouze 23% obyvatel. Podporou venkova chce KDU-ČSL vytvořit prostor ke snížení nezaměstnanosti.

Rozvoj venkova – nejlevnější způsob péče o krajinu a životní prostředí

KDU-ČSL bude důsledně podporovat rozvoj ekologického zemědělství a zemědělskou činnost v méně příznivých oblastech.

Nabízíme svůj vliv těm, kteří mají přirozený zájem o své okolí

KDU-ČSL chce důsledně uplatňovat princip subsidiarity přenesením rozhodování blíže k lidem.

Venkov – prostor ke kvalitnímu životu

KDU-ČSL chce pro venkov dostupné bydlení, zdravotnictví, sociální péči a vzdělávání.

V březnu 2005 KDU-ČSL představila svůj koncept důchodové reformy.

Současný systém důchodů je nejenom neudržitelný, ale i nespravedlivý. Vždyť na důchod přispívají stejnou měrou rodiče, kteří vychovávají budoucí plátce důchodů, a ti, kteří děti nemají. Stát dnes zvýhodňuje maminky dřívějším odchodem do důchodu. Domníváme se, že pomoc státu by spíše ocenily v době, kdy mají

vysoké náklady spojené s výchovou dětí a ne později, kdy mnohé tuto výhodu ani nevyužijí. KDU-ČSL se bude snažit prosazovat takové řešení, které zohlední tento nezanedbatelný příspěvek do sociálního systému. Nechceme a nebudeme nikoho nutit rodit děti, ale celý systém musí být spravedlivý a ti, kteří žádné děti nevychovali, musejí tento systém více finančně podpořit.

Návrh KDU-ČSL se opírá o tzv. vícezdrojové financování (rozdělené do třech pilířů) s důrazem na svobodu volby – člověk by měl mít právo zvolit si, zda chce část svých prostředků vložit do soukromého spoření (2. pilíř), nebo státního systému (1. pilíř). Posledním pilířem je individuální spoření, které je založeno na odpovědnosti každého.

KDU-ČSL chce zabezpečit i do budoucna sociální smír. Navržený systém zajišťuje mezigenerační solidaritu mezi mladšími a dříve narozenými v prvním pilíři, kde by měl každý platit na důchody svých rodičů. Solidaritu v rámci jedné generace umožní stejná sazba sociálního pojištění v prvním pilíři, ve druhém pilíři je solidarita dána při čerpání doživotní penze výpočtem této penze na základě střední délky života. V návrhu je zachován i dřívější odchod do důchodu pro maminky podle počtu dětí. Rodiče podle tohoto návrhu budou zvýhodněni vedle dřívějšího odchodu do důchodu sníženým odvodem do 1. pilíře. Snížený odvod do tohoto pilíře platí i pro ty, kterým vznikne nárok na důchod a oni budou přesto pracovat.

Obáváme se, že liberální návrh ODS by v budoucnosti mohl vést ke zvýšení chudoby a k sociálním problémům, jejichž řešení stejně zaplatí daňový poplatník. I návrh ČSSD vzbuzuje celou řadu otázek, a navíc zcela zanedbává důležitý aspekt, kterým je právě podpora výchovy dětí – budoucích přispěvatelů do důchodového systému.

